

UNIVERSITETET
I OSLO

✓ 06

Gudrun Sømod
Ask
3500 Hønefoss

KOPI

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI,
KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK

Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset

Frederiks gate 3
0164 Oslo

Besøksadresse
Frederiks gate 2

Telefon: 22 85 93 00
Telefaks: 22 85 95 24

Deres ref.:

Vår ref.: 95/4574 - 1

04.07.1995, Oslo

**Vedr. funn av slipt tykknakket mellemladet øks i glimmerskifer (aks. 95/41),
antakelig fra Hardangervidda.**

På vegne av Oldsaksamlingen vil jeg med dette brevet takke for den tykknakkede øksen, De avleverte til os. Det er en ganske usedvanlig øks, ikke minst på grunn av sit råmateriale, som en skulle tro var for bløtt til økser. Men kanskje øksen ikke var tenkt å skulle brukes? Den ka være laget spesielt til kultisk bruk, eller den ka ha hatt en mere seremoniell funksjon - vi vet det ikke.

Formen er heller ikke så vanlig, men øksen minner likevel mest om det man kaller B-økser. Dette er et nyt begrep, som plasserer øksetypen i den perioden, vi kaller mellomneolitikum B eller stridsøksekulturen (ca. 4000-3800 før nåtid). Der er ikke mye litteratur om disse øksene, men B-økser finnes beskrevet i P.O. Nielsen: De tyknakkede flintøksers kronologi. Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie, 1977, s. 5-71, København. Et spesielt trekk ved øksen er en vinkel på sidekantene, som gjenfinnes på øksene fig. 93 og 102 i H. Gjessings bok: Rogalands Stenalder, 1920, Stavanger. Dette trekk er typisk for B-økser.

Jeg beklager å ikke kunne hjelpe Dem med flere opplysninger.

Funnet er et fint tilskudd til museets steinaldersamlinger, som vi er glade for å ha fått. Vi håper, De vil sette pris på diplommet og fotografiet.

Med vennlig hilsen

Torben Bjarke Ballin
forsker

UNIVERSITETET
I OSLO

ARKIV

06

Gudrun Sømmod
Ask
3500 Hønefoss

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI,
KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK
Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset
Frederiks gate 3
0164 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 95/4574 - 2

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Oslo: 7 mai 1997

Telefon: 22 85 95 39
Telefaks: 22 85 95 24
Email: hakon.glorstad@iakn.uio.no

Vedrørende funn av steinøks (aks 95/41) fra Hardangervidda, Vestlandet eller Tyrifjorden

Universitetets Oldsaksamling har nå fått anledning til å se nærmere på gjenstanden De har sendt inn til museet. Denne nærmere granskningen har avslørt at stykket med all sannsynlighet ikke er fra forhistorisk tid, men en moderne forfalskning. For det første er valget av råmateriale svært uvanlig, for ikke å si unikt. For det andre er øksens smalsider skåret til med et svært hardt redskap, antakelig en vinkelsliper. For det tredje er øksen også polert med et svært hardt redskap, jeg antar det er en smergelskive. Denne framstillingsteknikken må sies å ligge steinalderens teknologi fjernt og skulle snarere antyde en datering til etterkrigstid, da denne typen elektriske redskaper ble allemannseie. Øksen er således ingen oldsak, og De kan få den returnert om De ønsker det. Imidlertid vil vi be om at øksen kan få bli her på museet. Vi har flere studenter under opplæring, og øksen kan få en meningsfull plass i undervisningen, der det er om å gjøre å skille ekte oldsaker fra falske. Om De ønsker øksen i retur, ber vi Dem om å ta kontakt i løpet av et par uker.

Med hilsen

Håkon Glørstad
Konsulent

G. SØMØN

ASK

3500 H. Foss

ASK 14/5-1997

Oldsaksamlingen
Håkon Glarsted.

FUNN AV STEINØKS.

Takk for brev.

Jeg ønsker å få tilbake-
gentt gjenstanden som tross alt
har sin verdi for meg.

Da jeg viste den frem ved et
besøk i Oldsaksamlingen ønsket
oldsaksamlingen å beholde den

og hadde lovtyjennel for
då gjøre det.

Yeg er takkrenelig for de
opplysningene jeg nå har
fått.

Vennelig hilsen

Guiden Sønnes

REKVISISJON-KOPI

6

Bestiller:

Torben Ballin

Dette nummer angis på
pakkseddel og faktura.

Dato:

4/5 95

Vareadresse:

Sendes pr.:

Leverandør:

Leveringstid:

95/41

Øks i glimmerstiger
~~Blå~~ findested usikkert -
muligvis Hardangervidda

Funnat av Gudrun Semad

Foto til finner

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK

Frederiks gate. 3. 0164 OSLO

Telefon: 22 41 63 00 Telefax: 22 41 10 12

Saks nr: _____

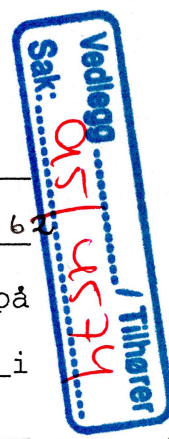
Aks nr: 95 / 41 Innlevert av: Guðrún Sæmud

Adr: Ask, 3500 Hønefoss Tf: 32 14 11 65 / 22 50 93 62

I samband med (funn) _____ på _____

Gårdsnavn, gårds- og bruksnr: _____ i _____

kirkesogn(s), prestegjeld (p), kommune(k), fylke: _____

ville vi være takknemlig for å få vite:

Finnerens navn: _____

Finnerens adresse: _____

Grunneierens navn: _____

Grunneierens adresse: _____

Har funnstedet noe særlig navn? Hardegevidda, Tveifjord ell. Verkland.
 Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e.l.): 10-15 a siden

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker (vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.):

Hvor dypt lå det? _____ Høyde over havet: _____

Under hva slags arbeid? _____ Når? _____

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller):

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller nytt ark.

Ønsker De finnerlønn, eller er funnet gave til Museet? I siste tilfelle vil De få tilsendt diplom med fotografi av oldsaken/sakene. (Stryk under det som passer).

Returneres: Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk
 Frederiks gate 3 0164 OSLO

*Finner ut gull br
 opplysning om artefakter
 andre av same slag, m.m.*

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI, KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK

Frederiks gate. 3. 0164 OSLO

Telefon: 22 ~~41 63 00~~ ^{85 99 27} Telefax: 22 ~~41 10 12~~ ^{85 95 24}

Saks nr: 9541

Aks nr: / Innlevert av: Gudrun Samdal

Adr: Ask, 3500 Hønefoss fd. 3214/165

tel 22509362

I samband med (funn) _____ på

Gårdsnavn, gårds- og bruksnr: ^{80/25} g. 80, 6.35 i

kirkesogn(s), prestegjeld (p), kommune(k), fylke: _____

Ringebu

ville vi være takknemlig for å få vite:

Finnerens navn: _____

Finnerens adresse: _____

Grunneierens navn: _____

Grunneierens adresse: _____

Har funnstedet noe særlig navn? _____

Hva slags mark og lende (åker, hage, skog, ur, strand, vann e.l.): _____

Hvis dette ikke passer, angi funnstedet ut fra faste terrengmerker (vann, nut, vei, berghammer, trigonometrisk punkt e.l.): _____

Hvor dypt lå det? _____ Høyde over havet: _____

Under hva slags arbeid? _____ Når? _____

Ble det sett annet av interesse (trekull, bein, aske, steinheller): _____

Dersom her ikke er plass nok, bruk baksiden eller nytt ark.

Ønsker De finnerlønn, eller er funnet gave til Museet? I siste tilfelle vil De få tilsendt diplom med fotografi av oldsaken/sakene. (Stryk under det som passer).

Returneres: Institutt for arkeologi, kunsthistorie og numismatikk
Frederiks gate 3 0164 OSLO

Innlovert 11/4-95:

6 jern'genstande'

3 steingjenstande.

institutt. Kathy Ellis.

UNIVERSITETET
I OSLO

66
ARKIV

Gudrun Sømmod
Ask
3500 Hønefoss

INSTITUTT FOR ARKEOLOGI,
KUNSTHISTORIE OG NUMISMATIKK
Oldsaksamlingen med Vikingskipshuset
Frederiks gate 3
0164 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 95/4574-3

Besøksadresse
Frederiks gate 3

Oslo: 15 mai 1997

Telefon: 22 85 95 39
Telefaks: 22 85 95 24
Email: hakon.glorstad@iakn.uio.no

Vedrørende funn av steinøks (aks 95/41) fra Hardangervidda, Vestlandet eller Tyrifjorden

Hermed returneres øksen. Universitetets Oldsaksamling benytter samtidig anledningen til å takke for den interessen De har vist ved å bringe øksen inn til museet. At det, ved nærmere ettersyn viste seg at øksen ikke var noen oldsak, var jo beklagelig, men vi håper De også for framtiden vil melde fra om De skulle gjøre funn som kan være oldsaker.

Med hilsen

Håkon Glørstad
Konsulent